

Náttúruhamfaratrygging Íslands

Ársreikningur 2019

Náttúruhamfaratrygging Íslands
Hlíðarsmára 14
200 Kópavogur

Kt. 520276-0259

Efnisyfirlit

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og framkvæmdastjóra	3
Áritun óháðra endurskoðenda	5
Rekstrarreikningur og yfirlit um heildarafkomu	7
Efnahagsreikningur	8
Eiginfjáryfirlit	9
Sjóðstreymisyfirlit	10
Skýringar	11

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og framkvæmdastjóra

Rekstur ársins 2019

Ársreikningur Náttúruhamfaratryggingar Íslands ("NTÍ") fyrir árið 2019 er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu. NTÍ var stofnuð með sérstökum lögum árið 1975 og starfar nú samkvæmt lögum nr. 55/1992 um Náttúruhamfaratryggingu Íslands. Stofnunin hét áður Viðlagatrygging Íslands en árið 2018 var nafni stofnunarinnar breytt í Náttúruhamfaratrygging Íslands, skammstafað NTÍ. Hlutverk hennar er að váttryggja gegn tjóni af völdum náttúruhamfara, en það á við um eldgos, jarðskjálfta, skriðuföll, snjóflóð og vatnsflóð. Árið 2019 telst vera 45. starfsár stofnunarinnar. NTÍ er til húsa að Hlíðasmára 14, Kópavogi.

Mikil áhersla er lögð á eignadreifingu í fjárfestingastefnu NTÍ. Eignum er skipt milli fjögurra fjárvörsluaðila; Íslandssjóða, Arion banka, Íslenskra verðbréfa og Landsbankans. Í lok árs 2019 var eigið fé NTÍ 44,1 milljarðar kr. Dreifing á milli eignaflokka er fjölbreytt, eignir eru bæði í innlendum og erlendum verðbréfum og megináhersla lögð á áhættulitlar fjárfestingar. Í tengslum við gerð viðbragðsáætlunar NTÍ var lagt mat á hversu fljótt væri hægt að innleysa eignir án verulegrar skerðingar á verðmæti ef til tjónsatburðar kæmi. Á öðrum virka degi eftir atburð væri hægt að innleysa um 67% af eignasafninu og á fimmta virka degi yrði tæplega 99% af safninu innleysanlegt.

Stærstu aðilar að endurtryggingarsamningi NTÍ árið 2019 voru Sirius í Svíþjóð með 25% hlutdeild, Munich Re með 15,0% hlutdeild og New Re með 13,5% hlutdeild í samningnum hver um sig, en alls voru 25 endurtryggingarfélög aðilar að samningnum.

Í ágúst 2019 voru váttryggingarfjárhæðir í gildi vegna húseigna, lausafjár og mannvirkja samtals 12.952 milljarðar kr. en voru 12.028 milljarðar á sama tíma 2018. Samkvæmt 18. gr. laga nr. 55/1992 um NTÍ takmarkast heildargreiðsluskylda NTÍ vegna hvers váttryggingaratburðar við 1% af samanlögðum váttryggingarfjárhæðum sem í gildi eru við upphaf váttryggingaratburðarins eða samtals um 129 milljarðar kr. í ágúst 2019. Eigið fé og endurtryggingar stofnunarinnar standa samtals undir um 88,7 milljörðum kr. í hverjum einstökum atburði.

Niðurstöður áhættumats vegna jarðskjálfta benda til að heildargreiðslur tjónabóta og matskostnaðar í atburði sem hefur 200 ára meðal endurkomutíma sé um eða yfir 25 milljarðar kr. NTÍ hefur metið áhrif allra stórra jarðskjálftanna sem orðið hafa á Íslandi síðustu 300 ár. Matið byggir á rannsókn á tjónnæmi sem unnið var í kjölfar jarðskjálftanna á Suðurlandi árin 2000 og 2008 og miðast við núverandi virði og staðsetningu váttryggðra eigna. NTÍ er í stakk búin til að takast á við meira en tvöfalt herra tjón en stærstu sögulegu jarðskjálftar landsins hefðu valdið miðað við núverandi virði og staðsetningu váttryggðra eigna.

Samkvæmt rekstrarreikningi og yfirliti um heildarafkomu nam hagnaður ársins 5.645 millj. kr. (2018: 3.865 millj. kr.). Stjórn leggur til að hagnaði verði ráðstafað sem viðbót við eignasöfn NTÍ hjá fjárvörsluaðilum. Eigið fé NTÍ í árslok 2019 nam 44.060 millj. kr. (2018: 38.414 millj. kr.). Eiginfjárlutfall stofnunarinnar var 94,6% í árslok (2018: 95,5%). Þann 31. desember 2019 námu heildareignir stofnunarinnar 46.573 millj. kr. (2018: 40.228 millj. kr.).

Stjórnarhættir

Stjórn NTÍ hefur sett sér starfsreglur og byggja þær m.a. á leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja sem útgefnar eru af Viðskiptaráði Íslands, Nasdaq Iceland og Samtökum atvinnulífsins. Stjórnarháttayfirlýsing er birt í ársskýrslu og á heimasíðu NTÍ.

Áhættustýring

Áhættustýringarstefna NTÍ er í stöðugri þróun og endurskoðun. Í áhættustefnu NTÍ eru þrjár stærstu áhættuþættir í starfseminni skilgreindir; meðferð tjónamála, stýring eignasafns og tryggingafræðileg áhætta. Áhættustefnan er í anda samhæfðrar áhættustýringar COSO, þar sem m.a. er fjallað um áhættumenningu, stefnumótun, áhættu við framkvæmd verkefna, upplýsingar um áhættu og skýrslugerð ásamt kröfum um innra eftirlit og áhættumælingar. Áhættustýringarstefnan var síðast endurskoðuð og gefin út í apríl 2019.

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og framkvæmdastjóra, frh.:

Eignasafn Náttúruhamfaratryggingar Íslands

Stýring eignasafns NTÍ er einn af þremur helstu áhættuþáttum í starfsemi stofnunarinnar. Fjárfestingarstefna eignasafnsins byggir á varfærum langtímamarkmiðum með öryggi umfram ávöxtun eigna að leiðarljósi. Til lengri tíma litið telur stjórn að mikilvægi erlendra fjárfestinga sýni sig helst þegar stór áföll ríða yfir á Íslandi og hefur í því skyni verið lögð aukin áhersla á að halda umtalsverðum fjárhæðum í erlendum eignum, en í júní 2017 var tekin ákvörðun um að hækka hlutfall erlendra eigna á næstu tveimur árum í 40%. Með hækkuðu hlutfalli erlendra eigna aukast áhrif af sveiflum á gengi íslensku krónunnar á virði eignasafnsins en á móti skapar það ákveðið öryggi að auka dreifingu eignasafnsins og draga úr áhrifum staðbundinna áhrifa innanlands á eignasafnið.

Yfirlýsing stjórnar og framkvæmdastjóra

Samkvæmt bestu vitneskju er það álit okkar að ársreikningur NTÍ gefi glögga mynd af rekstrarafkomu stofnunarinnar á árinu 2019, ásamt eignum, skuldum og fjárhagsstöðu hennar þann 31. desember 2019 í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla. Jafnframt er það álit okkar að ársreikningurinn og skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra gefi glögg yfirlit um þróun og árangur í rekstri stofnunarinnar, stöðu hennar og lýsi helstu áhættuþáttum sem stofnunin býr við eins og fram kemur í skýringum nr. 18-25.

Stjórn Náttúruhamfaratryggingar Íslands og framkvæmdastjóri staðfesta hér með ársreikning stofnunarinnar fyrir árið 2019 með undirritun sinni.

Kópavogur, 26.mars 2020

Stjórn:

Siguður Kári Kristjánsson

Lína Björg Tryggvadóttir

Ragnar Þorgeirsson

Jóna Björk Guðnadóttir

Steinar Harðarson

Framkvæmdastjóri:

Hulda Ragnheiður Árnadóttir

Ársreikningur NTÍ fyrir árið 2019 er rafrænt undirritaður af stjórn og framkvæmdastjóra.

Áritun óháðra endurskoðenda

Til stjórnar Náttúruhamfaratryggingar Íslands.

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Náttúruhamfaratryggingar Íslands fyrir árið 2019. Ársreikningurinn hefur að geyma rekstrarreikning og yfirlit um heildarafkomu, efnahagsreikning, eiginfjáryfirlit, sjóðstreymisyfirlit, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu stofnunarinnar á árinu 2019, efnahag hennar 31. desember 2019 og breytingu á handbæru fé á árinu 2019, í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og viðbótar kröfur í lögum um ársreikninga.

Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt þeim stöðlum er nánar lýst í kaflanum um ábyrgð endurskoðanda hér að neðan. Við erum óháð Náttúruhamfaratryggingu Íslands í samræmi við alþjóðlegar siðareglur fyrir endurskoðendur og höfum við uppfyllt ákvæði þeirra. Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Aðrar upplýsingar

Stjórn og framkvæmdastjóri bera ábyrgð á öðrum upplýsingum. Aðrar upplýsingar innifela skýrslu stjórnar.

Álit okkar á ársreikningnum nær ekki yfir aðrar upplýsingar og við ályktum hvorki um, né veitum staðfestingu á efni þeirra ef frá er talin sú staðfesting varðandi skýrslu stjórnar sem fram kemur hér að neðan.

Í tengslum við endurskoðun okkar berum við ábyrgð á að lesa framangreindar aðrar upplýsingar og skoða hvort þær séu í verulegu ósamræmi við ársreikninginn eða þekkingu okkar sem við höfum aflað við endurskoðunina eða virðast að öðru leyti innifela verulegar skekkjur. Ef við komumst að þeirri niðurstöðu, byggt á þeirri vinnu sem við höfum framkvæmt, að það séu verulegar skekkjur í öðrum upplýsingum ber okkur að skýra frá því. Það er ekkert sem við þurfum að skýra frá hvað þetta varðar.

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar sem fylgir ársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra á ársreikningnum

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og viðbótar kröfur í lögum um ársreikninga. Stjórn og framkvæmdastjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er varðandi gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins eru stjórn og framkvæmdastjóri ábyrg fyrir því að meta rekstrarhæfi Náttúruhamfaratryggingar Íslands ef við á, skulu stjórn og framkvæmdastjóri setja fram viðeigandi skýringar um rekstrarhæfi og hvers vegna þau ákváðu að beita forsendunni um rekstrarhæfi við gerð og framsetningu ársreikningsins, nema stjórn og framkvæmdastjóri hafi ákveðið að leysa stofnunina upp eða hætta starfsemi, eða hafa enga aðra raunhæfa möguleika.

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit okkar.

Nægjanlega vissu er þó ekki trygging þess að endurskoðun framkvæmd í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda ársreikningsins, einar og sér eða samanlagðar.

Áritun óháðs endurskoðanda, frh.:

Endurskoðun okkar í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla byggir á faglegri dómgreind og beitum við faglegri tortryggni í gegnum endurskoðunina. Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

- Greinum og metum hættuna á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, hönnum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeim hættum og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, skjalafals, misvísandi framsetningu ársreiknings, að einhverju sé viljandi sleppt eða að farið sé framhjá innri eftirlitsaðgerðum.
- Öflum skilnings á innra eftirliti, sem snertir endurskoðunina, í þeim tilgangi að hanna viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki í þeim tilgangi að veita álit á virkni innra eftirlits stofnunarinnar.
- Metum hvort reikningskilaaðferðir sem notaðar eru, og tengdar skýringar, séu viðeigandi og hvort reikningshaldslegt mat stjórnenda sé raunhæft.
- Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um rekstrarhæfi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins í áritun okkar. Ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi þurfum við að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni valdið óvissu um rekstrarhæfi stofnunarinnar.
- Metum í heild sinni hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum, metum framsetningu, uppbyggingu, innihald og þar með talið skýringar við ársreikninginn með tilliti til glöggrar myndar.

Okkur ber skylda til að upplýsa stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem komu upp í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti sem komu fram í endurskoðuninni, ef við á.

Við höfum einnig lýst því yfir við stjórn og endurskoðunarnefnd að við höfum uppfyllt skyldur siðareglna um óhæði og höfum miðlað til þeirra upplýsingum um tengsl eða önnur atriði sem gætu mögulega haft áhrif á óhæði okkar og þar sem viðeigandi er, hvaða varnir við höfum sett til að tryggja óhæði okkar.

Kópavogur, 26. mars 2020

Deloitte ehf.

Hilmar A. Alfredsson
endurskoðandi

Jóhann Óskar Haraldsson
endurskoðandi

Ársreikningur NTÍ fyrir árið 2019 er rafrænt undirritaður af endurskoðanda.

Rekstrarreikningur og yfirlit um heildarafkomu 2019

	Skýr.	2019	2018
Iðgjöld ársins		3.259.983	2.946.653
Hluti endurtryggjenda í iðgjaldatekjum		(477.562)	(491.521)
Eigin iðgjöld	4	<u>2.782.421</u>	<u>2.455.132</u>
Fjármunatekjur	5	4.277.012	2.350.845
Fjármagnstekjuskattur	17	(940.943)	(517.271)
Fjárfestingatekjur		<u>3.336.069</u>	<u>1.833.574</u>
Heildartekjur		<u>6.118.490</u>	<u>4.288.706</u>
Tjónakostnaður		(9.367)	(4.094)
Hluti endurtryggjenda í tjónakostnaði		(24.881)	(13.862)
Eigin tjón	6	<u>(34.248)</u>	<u>(17.956)</u>
Rekstrarkostnaður	7-9	(404.990)	(378.227)
Umboðslaun		(30.163)	(27.606)
Vaxtagjöld		(3.640)	0
Heildargjöld		<u>(473.041)</u>	<u>(423.789)</u>
Heildarhagnaður ársins		<u><u>5.645.449</u></u>	<u><u>3.864.917</u></u>

Skýringar á blaðsíðum 11 til 24 eru óaðskiljanlegur hluti af þessum ársreikningi.

Efnahagsreikningur 31. desember 2019

	Skýr.	2019	2018
Eignir			
Rekstrarfjármunir	10	4.116	5.145
Leigueign	11	58.219	0
Fjáreignir á gangvirði gegnum rekstur	13	45.008.525	37.659.042
Endurtryggingaeignir	14	12.000	61.731
Viðskiptakröfur		797.705	656.968
Aðrar kröfur		3.609	4.129
Handbært fé		688.345	1.840.766
		<u>46.572.519</u>	<u>40.227.781</u>
Eigið fé			
Varasjóður		4.270.135	4.270.135
Óráðstafað eigið fé		39.789.606	34.144.157
	15	<u>44.059.741</u>	<u>38.414.292</u>
Skuldir			
Vátryggingaskuld	16	1.092.213	1.054.872
Skattskuldbinding	17	1.304.435	713.212
Leiguskuld	11	59.701	0
Viðskiptaskuldir		18.184	15.731
Áfallinn kostnaður		38.245	29.674
		<u>2.512.778</u>	<u>1.813.489</u>
		<u>46.572.519</u>	<u>40.227.781</u>

Skýringar á blaðsíðum 11 til 24 eru óaðskiljanlegur hluti af þessum ársreikningi.

Eiginfjáryfirlit árið 2019

	Varasjóður	Óráðstafað eigið fé	Eigið fé samts
Eigið fé 1.1.2018	4.270.135	30.279.240	34.549.375
Heildarhagnaður ársins		3.864.917	3.864.917
Eigið fé 31.12.2018	<u>4.270.135</u>	<u>34.144.157</u>	<u>38.414.292</u>
Eigið fé 1.1.2019	4.270.135	34.144.157	38.414.292
Heildarhagnaður ársins		5.645.449	5.645.449
Eigið fé 31.12.2019	<u>4.270.135</u>	<u>39.789.606</u>	<u>44.059.741</u>

Skýringar á blaðsíðum 11 til 24 eru óaðskiljanlegur hluti af þessum ársreikningi.

Sjóðstreymisyfirlit árið 2019

	Skýr.	2019	2018
Rekstrarhreyfingar:			
Heildarhagnaður ársins		5.645.449	3.864.917
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á fjárstreymi:			
Fjárfestingatekjur	(3.336.069)	(1.833.574)
Afskriftir rekstrarfjármuna og leigueignar	10,11	6.831	701
Vaxtagjöld	16	3.640	0
Veltufé frá rekstri		2.319.851	2.032.044
Breytingar á rekstrartengdum eignum og skuldum:			
Fjáreignir á gangvirði gegnum rekstur, breyting	(3.121.732)	(1.542.685)
Endurtrygginga eignir, breyting		49.731	75.752
Viðskiptakröfur og aðrar kröfur, breyting	(140.217)	(137.035)
Vátryggingaskuld, breyting	16	37.341	79.801
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir, breyting		11.026	(1.392)
Handbært fé (til) frá rekstri án vaxta og skatta	(844.000)	506.485
Innborgaðar vaxtatekjur		45.222	70.605
Greiddur fjármagnstekjuskattur	(349.720)	(279.837)
Greidd vaxtagjöld	(213)	0
Handbært fé til rekstrar	(1.148.711)	(209.232)
Fjármögnunarhreyfingar:			
Afborgun leiguskuldar	(7.748)	0
Fjármögnunarhreyfingar	(7.748)	0
(Lækkun) hækkun á handbæru fé	(1.156.459)	297.253
Áhrif gengisbreytinga á handbært fé		4.038	19.674
Handbært fé í ársbyrjun		1.840.766	1.523.839
Handbært fé í lok árs		688.345	1.840.766

Skýringar á blaðsíðum 11 til 24 eru óaðskiljanlegur hluti af þessum ársreikningi.

Skýringar

1. Almennar upplýsingar

Náttúruhamfaratrygging Íslands (NTÍ) er með starfsstöð sína á Íslandi og eru höfuðstöðvar hennar að Hlíðarsmára 14 í Kópavogi. Aðalstarfsemi stofnunarinnar felst í að váttryggja gegn tjónum af völdum náttúruhamfara í samræmi við lög nr. 55/1992.

2. Grundvöllur reikningsskilanna

a. Yfirlýsing um að alþjóðlegum reikningsskilastaðlum sé fylgt

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfum laga um ársreikninga 3/2006 eftir því sem við á.

Stjórn Náttúruhamfaratrygginga Íslands staðfesti ársreikninginn þann 26. mars 2020.

b. Grundvöllur matsaðferða

Ársreikningur stofnunarinnar er gerður á grundvelli kostnaðarverðs, að því undanskildu að verðbréf eru færð á gangvirði.

c. Rekstrarhæfi

Stjórnendur hafa lagt mat á rekstrarhæfi stofnunarinnar og telja hana hafa styrk til áframhaldandi starfsemi. Ársreikningurinn er því gerður á grundvelli áframhaldandi starfsemi. Niðurstöður úr athugun á greiðsluhæfi stofnunarinnar gefa til kynna að hún hafi yfir að ráða nægu fjármagni til að styðja við áframhaldandi rekstur.

d. Starfrækslugjaldmiðill og framsetningargjaldmiðill

Ársreikningurinn er gerður og birtur í íslenskum krónum sem er starfrækslugjaldmiðill stofnunarinnar.

e. Mat og ákvarðanir

Gerð ársreikninga í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, meti og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna, skulda, tekna og gjalda. Endanlegar fjárhæðir kunna að verða frábrugðnar þessu mati.

Mat og forsendur þess eru í stöðugri endurskoðun. Breytingar á reikningshaldslegu mati eru færðar á því tímabili sem breytingin á sér stað og þeim framtíðartímabilum sem breytingarnar hafa áhrif á.

Upplýsingar um mikilvæg atriði, þar sem óvissa í mati og mikilvægi ákvarðana varðandi beitingu reikningsskilaaðferða hefur mest áhrif á skráðar fjárhæðir í reikningsskilunum, er að finna í skýringu 3.c.

3. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir

Reikningsskilaaðferðum sem er lýst hér á eftir hefur verið beitt með samræmdum hætti fyrir öll tímabil sem koma fram í ársreikningnum.

a. Breytingar á mikilvægum reikningsskilaaðferðum

IFRS 16 *Leigusamningar* gildir frá og með árinu 2019. Nokkrir aðrir reikningsskilastaðlar tóku einnig gildi 1. janúar 2019 en þeir hafa ekki áhrif á reikningsskil stofnunarinnar. Stofnunin innleiddi IFRS 16 samkvæmt aðferð uppsafnaðra áhrifa (e. modified retrospective approach), þar sem leigueignir eru jafnar leiguskuldu á innleiðingardegi 1. janúar 2019 og hefur það því engin áhrif á eigið fé. Samkvæmt þeirri aðferð hefur samanburðarfjárhæðum fyrir árið 2018 ekki verið breytt, þ.e. þær eru færðar samkvæmt IAS 17 og öðrum tengdum tülkunum. Leigueignir eru afskrifaðar og vextir af skuldum gjaldfærðir, en áður var leiga gjaldfærð eftir því sem hún féll til. Áhrif á afkomu eru óveruleg.

Skýringar, frh.:

3. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.:

Samkvæmt fyrri reikningsskilaaðferðum skilgreindi stofnunin við gildistöku samnings hvort hann væri eða innhéldi leigusamning samkvæmt IFRIC 4 *Ákvörðun um hvort samningur inniheldur leigusamning*. Stofnunin metur nú hvort samningur sé eða innihaldi leigusamning samkvæmt nýrri skilgreiningu á leigusamningi. Við upptöku IFRS 16 valdi stofnunin að nýta sér það praktíska úrræði að halda sig við fyrra mat á því hvaða viðskipti eru leigusamningar. Félagið beitti því IFRS 16 aðeins á þá samninga sem áður höfðu verið skilgreindir sem leigusamningar.

Stofnunin leigir fasteign. Samkvæmt IFRS 16 færir stofnunin leigueign og leiguskuld vegna þessa samnings í efnahagsreikning. Við upptöku IFRS 16 voru leiguskuld og leigueign vegna þessara leigusamninga metnar miðað við núvirði ógreiddra leigugreiðslna, sem voru núvirtar með vöxtum stofnunarinnar af nýju lánsfé þann 1. janúar 2019. Við útreikning fjárhæða var lagt mat á leigutíma og vexti á nýju lánsfé. Vextir af fasteigninni eru 5,8%. Staða leiguskuldar og leigueignar sem færð var í efnahagsreikning í ársbyrjun var 62 m.kr.

b. Erlendir gjaldmiðlar

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð á gengi viðskiptadags Seðlabanka Íslands. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi á uppgjörssdegi. Gengismunur sem myndast við yfirfærslu í íslenskar krónur er færður í rekstrarreikning.

c. Fjármálagerningar

(i) Fjáreignir og fjárskuldir

Til fjármálagerninga teljast fjárfestingar í hlutabréfum og skuldabréfum, viðskiptakröfur, kröfur á endurtryggjendur, handbært fé, viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir.

Gangvirði er verð á eign eða skuld í venjubundnum viðskiptum á matsdegi. Nánar tiltekið er gangvirði það verð sem fengist við sölu eignar eða yrði greitt við yfirfærslu skuldar í hefðbundnum viðskiptum milli markaðsaðila á matsdegi.

Stofnunin metur gangvirði fjármálagerninga samkvæmt markaðsverði á virkum markaði fyrir fjármálagerninginn, sé hann fyrir hendi. Markaður er talinn virkur ef reglulega er fyrir hendi skráð markaðsvirði sem endurspeglar raunveruleg og regluleg markaðsviðskipti milli ótengdra aðila. Gangvirði fjáreignar sem tilgreind er á gangvirði gegnum rekstrarreikning er ákvarðað á grundvelli viðeigandi markaðsvirðis í lok viðskiptadags ef það er fyrir hendi, en það er venjulega síðasta skráða viðskiptaverðið.

Fjármálagerningar eru færðir í ársreikning þegar stofnunin gerist aðili að samningsbundnum ákvæðum viðkomandi fjármálagerninga. Fjáreignir eru felldar út úr ársreikningi ef samningsbundinn réttur stofnunarinnar að sjóðstreymi vegna fjáreignanna rennur út eða ef stofnunin yfirfærir fjáreignirnar til annars aðila án þess að halda eftir yfirráðum eða því sem næst allri þeirri áhættu og ávinningi sem í eignarhaldi á þeim felst. Bókhaldsskráning hefðbundinna kaupa og sölu á fjáreignum er gerð á viðskiptadegi, þ.e. á þeim degi sem stofnunin skuldbindur sig til að kaupa eða selja eignina. Fjárskuldir eru felldar út úr ársreikningi ef skuldbindingar stofnunarinnar sem skilgreindar eru í samningi eru greiddar, falla úr gildi, er vísað frá eða þeim er aflétt.

(ii) Handbært fé

Handbært fé samanstendur af sjóði og óbundnum bankainnstæðum.

Skýringar, frh.:

3. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.:

c. Fjármálagerningar

(iii) Fjáreignir á gangvirði gegnum rekstur

Verðbréf í efnahagsreikningi eru flokkuð sem fjáreignir á gangvirði gegnum rekstrarreikning. Fjármálagerningar eru tilgreindir á gangvirði gegnum rekstrarreikning ef ákvarðanir um kaup og sölu byggjast á gangvirði þeirra. Fjáreignir sem færðar eru á gangvirði gegnum rekstrarreikning eru metnar á gangvirði í efnahagsreikningi og gangvirðisbreytingar færðar í rekstrarreikning. Viðskiptakostnaður er færður í rekstrarreikning þegar hann fellur til.

(iv) Viðskiptakröfur

Viðskiptakröfur eru fjármálagerningar sem hafa fyrirfram ákveðna gjalddaga og eru ekki skráðir á opinberum markaði. Um er að ræða viðskiptakröfur tengdar váttryggingasamningum við váttryggingafélögin.

Samkvæmt 11. gr. laga um Náttúruhamfaratryggingar Íslands eru árleg iðgjöld 0,25% af váttryggingafjárhæðum brunatryggðra fjármuna, en iðgjöld sveitarfélaga og veitustofnana miðast við 0,20%. Í árslok voru váttryggingafjárhæðir í gildi vegna húseigna og lausafjár um 12.508 milljarðar króna, en 1.033 milljarðar vegna mannvirkja, sbr. reglugerð nr. 700/2019. Samkvæmt 18. grein laga nr. 55/1992 er hámarks bótaskylda Náttúruhamfaratrygginga Íslands 1% af heildarváttryggingafjárhæðum.

Álagning og innheimta iðgjalda er framkvæmd af váttryggingafélögum, sem gera mánaðarlega skil til stofnunarinnar. Iðgjöld sveitarfélaga og veitustofnana eru innheimt af stofnuninni og byggir álagning þeirra á innsendum upplýsingum frá eigendum mannvirkja.

(v) Jöfnun

Fjáreignum og fjárskuldum er jafnað saman og nettó fjárhæð færð í efnahagsreikning þegar og aðeins þegar lagalegur réttur er til staðar um jöfnun og fyrirhugað er að gera upp með jöfnun fjáreigna og fjárskulda.

d. Grundvöllur mats á gangvirði fjáreigna

Fjáreignir á gangvirði gegnum rekstrarreikning eru fjárfestingar í hlutabréfum, hlutdeildarskírteinum og skuldabréfum. Gangvirði skráðra verðbréfa er skráð markaðsverð þeirra á uppgjörssdegi án þess að tekið sé tillit til sölukostnaðar sem gæti fallið til í framtíðinni.

Sé markaðsverð ekki skráð í kauphöll eða fánlegt hjá miðlara, er gangvirði fjármálagerningsins metið með matsaðferðum, þar á meðal geta verið nýleg viðskipti ótengdra aðila, tilvísun í gangvirði sambærilegra fjáreigna, núvirt sjóðsflæði eða aðrar verðmatsaðferðir sem gefa til kynna áreiðanlegt mat á öðrum viðskiptum á markaði.

Þegar notast er við núvirta sjóðsflæðisaðferð við mat á gangvirði, er vænt framtíðarsjóðsflæði byggt á besta mati stjórnenda og ávöxtunarkrafa er markaðsvextir sambærilegs gernings á uppgjörssdegi. Þegar önnur verðmyndunarlíkön eru notuð, eru forsendur matsins byggðar á upplýsingum af markaði á uppgjörssdegi. Gangvirði óskráðra hlutabréfa er metið, ef mögulegt er, með því að nota viðeigandi V/H hlutfall fyrir sambærileg skráð félög og er lagað að sérstökum aðstæðum útgefanda verðbréfanna.

e. Rekstrarfjármunir

(i) Mat

Rekstrarfjármunir eru færðir til eignar á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisryrnum.

(ii) Afskriftir

Afskriftir eru reiknaðar af afskrifanlegri fjárhæð, sem er kostnaðarverð að frádregnu niðurlagsverði. Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan nýtingartíma einstakra hluta rekstrarfjármuna. Áætlaður nýtingartími er átta ár.

Afskriftaaðferðir, nýtingartími og niðurlagsverð eru endurmetin á uppgjörssdegi og breytt ef við á. Afskriftir eru hluti af liðnum rekstrarkostnaður.

Skýringar, frh.:

3. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.:

f. Vátryggingasamningar

Vátryggingasamningar flytja vátryggingalega áhættu frá viðskiptavinum til stofnunarinnar.

(i) Vátryggingasamningar - skilgreining

Með vátryggingasamningi tekur vátryggjandinn að sér vátryggingaáhættu frá vátryggingataka með því að samþykkja að bæta tjón vegna ákveðins óviss atburðar í framtíðinni.

Vátryggingaáhætta er áhætta sem flutt er frá vátryggingataka til útgefanda vátryggingasamnings, vegna eignatjóns.

(ii) Vátryggingasamningar - flokkun

Vátryggingasamningar stofnunarinnar flokkast sem skaðatryggingar og varða eignatjón.

Skylt er samkvæmt 5 gr. laga um Náttúruhamfaratryggingu Íslands að vátryggja allar húseignir og lausafé sem er brunatryggt hjá vátryggingafélagi sem starfsleyfi hefur á Íslandi. Vátryggingaskyldan nær einnig til lausafjár sem vátryggt er með almennri samsettri vátryggingu sem innifelur brunatryggingu og flokkast undir eignatryggingar. Jafnframt er skylt að vátryggja mannvirki í eigu sveitarfélaga og ríkissjóðs þó þau séu ekki brunatryggð, svo sem hitaveitur, raforkuvirki, brýr og hafnir.

(iii) Vátryggingaskuld

Mat er lagt á hvort vátryggingaskuld sé nægjanleg til þess að standa við áætlaðar skuldbindingar stofnunarinnar með því að meta framtíðarfjárflæði vátryggingaskuldar. Við gerð matsins er tekið tillit til áætlana vegna allra samningsbundinna sjóðshreyfinga vegna tjóna og tjónakostnaðar. Allar breytingar á vátryggingaskuldinni koma fram í rekstrarreikningi.

(iv) Endurtryggingasamningar

Endurtryggingasamningar eru gerðir í þeim tilgangi að draga úr áhættu stofnunarinnar. Stofnunin hefur keypt erlendar endurtryggingar fyrir árið 2019 sem byggja á tveimur samningum. Samningur nr. 1 hefur tvenns konar virkni. Annars vegar fyrir stakan atburð, allt að 25 milljörðum kr., með eigin áhættu að fjárhæð 10 milljörðum kr. Hins vegar er um að ræða uppsöfnunarákvæði í samningnum, þar sem nokkrir atburðir af ólíkum tegundum geta talið upp í 10 milljarða kr. eigin áhættu, hámark 25 milljarða kr. Samningur nr. 2 veitir vernd gegn mjög stórum einstökum atburðum þar sem endurtryggjendur greiða allt að 15 milljörðum kr. umfram það 25 milljarða kr. tjón sem fyrri samningurinn tekur til ef um er að ræða stakan atburð.

g. Virðisrýrnun fjáreigna

Á hverjum uppgjörstigi er kannað hvort til staðar sé hlutlæg vísbending um virðisrýrnun fjáreigna sem ekki eru færðar á gangvirði. Fjáreign hefur rýrnað í virði ef hlutlægar vísbendingar eru um að einn eða fleiri atburðir sem hafa orðið benda til þess að vænt framtíðarsjóðstreymi eignarinnar verði lægra en áður var talið.

Virðisrýrnun fjáreigna sem færðar eru á afskrifuðu kostnaðarverði er mismunurinn á bókfærðu verði þeirra annars vegar og núvirtu væntu framtíðarsjóðstreymi, miðað við upphaflega virka vexti hins vegar.

Einstakar mikilvægar fjáreignir eru prófaðar sérstaklega með tilliti til virðisrýrnunar. Aðrar fjáreignir eru flokkaðar saman eftir lánsáhættueinkennum og hver flokkur metinn sérstaklega. Virðisrýrnun fjáreigna er gjaldfærð í rekstrarreikningi.

Virðisrýrnun er bakfærð ef hægt er að tengja bakfærsluna með hlutlægum hætti atburðum sem orðið hafa eftir að virðisrýrnun var færð. Bakfærsla virðisrýrnunar fjáreigna sem færðar eru á afskrifuðu kostnaðarverði er færð í rekstrarreikning.

Skýringar, frh.:

3. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.:

h. Tekjur og gjöld af váttryggingastarfsemi

(i) Iðgjöld

Tekjufærð iðgjöld í rekstrarreikningi eru þau iðgjöld sem falla til á rekstrarárinu að viðbættum yfirfærðum iðgjöldum frá fyrra ári, en að frádregnum iðgjöldum næsta árs, sem færast sem iðgjaldaskuld. Iðgjaldaskuld í efnahagsreikningi er sá hluti iðgjalda vegna tekinnar váttryggingaáhættu á árinu sem tilheyrir næsta reikningsári.

(ii) Tjón

Gjaldfærð tjón í rekstrarreikningi eru tjón ársins ásamt hækkun eða lækkun vegna tjóna fyrri ára. Tjónaskuld í efnahagsreikningi er heildarfjárhæð tilkynnta óuppgerðra tjóna auk mats sérfræðinga á tjónabótum fyrir ótilkynntum tjónum vegna atburða sem hafa þegar átt sér stað.

(iii) Gangvirðisbreyting verðbréfa

Afkoma af fjárfestingum í verðbréfum samanstendur af söluhagnaði hlutabréfa, gagnvirðisbreytingum fjárfestinga og vaxta- og arðstekjum. Arðstekjur eru færðar í rekstrarreikning á þeim degi sem arðsréttur stofnast.

(iv) Vaxtatekjur

Vaxtatekjur í rekstrarreikningi innifela vexti af handbæru fé.

(v) Gengismunur

Gjaldmiðlagengismunur samanstendur af breytingum eigna og skulda í erlendum gjaldmiðlum.

i. Rekstrarkostnaður

Rekstrarkostnaður samanstendur af launakostnaði, tölvukostnaði, skrifstofu- og stjórnunarkostnaði, kostnaði við rekstur húsnæðis og öðrum kostnaði.

j. Skattur

Náttúruhamfaratrygging Íslands er undanþegin greiðslu tekjuskatts samkvæmt 2. tölulið 4. gr. laga nr. 75/1981 um tekjuskatt. Stofnuninni ber hins vegar að skila fjármagnstekjuskatti af innleystum fjármunatekjum. Skuldbinding stofnunarinnar vegna fjármagnstekjuskatts er reiknuð og færð í ársreikninginn. Útreikningurinn byggir á tímamismun áfallins og innleysts fjármagnstekjuskatts í ársreikningi annars vegar og á skattframtali hins vegar.

k. Starfspáttayfirlit

Öll starfsemi stofnunnar fellur undir einn starfspátt og því er ekki birt starfspáttayfirlit.

l. Leigusamningar

Við upphaf samnings leggur stofnunin mat á það hvort samningur eða hluti hans feli í sér leigusamning. Samningur er leigusamningur að hluta eða heild ef hann felur í sér rétt til yfirráða tiltekinnar eignar á tilteknu tímabili í skiptum fyrir endurgjald. Við mat á því hvort leigusamningur felur í sér yfirráð tiltekinnar eignar notar stofnunin skilgreiningu leigusamnings í IFRS 16.

Við upphaf eða breytingu á samningi sem felur í sér leiguhluta úthlutar stofnunin endurgjaldinu á sérhvern leiguhluta á grundvelli sjálfstæðs verðs hvers hluta fyrir sig. Fyrir leigusamning um fasteign hefur stofnunin kosið að aðgreina ekki leiguhluta frá öðrum hlutum samningsins og færir þá sem einn leigusamning.

Stofnunin færir leigueign og leiguskuld við upphaf leigusamnings. Leigueignin er upphaflega færð á kostnaðarverði, sem er upphafleg fjárhæð leiguskuldarinnar að teknu tilliti til leigugreiðslna sem hafa fallið til fyrir eða á upphafsdegi samningsins, beins kostnaðar við öflun leigueignarinnar og að frádregnum leiguilvilnunum sem stofnunin hefur fengið.

Leigueignin er afskrifuð línulega frá upphafi til loka leigusamningsins. Jafnframt er virði leigueignar lækkað reglubundið um sem nemur virðisrýrnun hennar, ef einhver er, og leiðrétt vegna endurmats leiguskuldarinnar.

Skýringar, frh.:

3. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.:

Leiguskuld er upphaflega færð við núvirði ógreiddra leigugreiðslna á upphafsdegi leigusamningsins. Greiðslurnar eru núvirtar með því að nota innbyggða vexti leigusamningsins, séu þeir tiltækir, en annars notar stofnunin þá vexti sem hún fær af nýju lánsfé.

Leiguskuldin er færð á afskrifuðu kostnaðarverði með því að nota aðferð virkra vaxta. Hún er endurmetin þegar breyting verður á framtíðarleigugreiðslum vegna breytinga á vísitölu eða vöxtum, ef breyting verður á mati stofnunarinnar á fjárhæð sem hún væntir að verði greidd samkvæmt hrakvirðistryggingu, heimildir til framlengingar eða uppsagnar leigusamnings eða þegar breyting verður á fjárhæð leigugreiðslu sem er í eðli sínu föst.

Reikningsskilaaðferðir fyrir 1. janúar 2019

Vegna samninga sem gerðir voru fyrir 1. janúar 2019 ákvað stofnunin hvort í samkomulaginu fælist leigusamningur.

Eignir samkvæmt rekstrarleigusamningum voru ekki færðar í efnahagsreikning stofnunarinnar. Greiðslur vegna skuldbindinga samkvæmt rekstrarleigusamningum voru færðar línulega í rekstrarreikning yfir leigutímabilið.

m. Lykilþættir í óvissu á mati

(i) Endanleg skuldbinding vegna tjónabóta

Mat á endanlegri skuldbindingu væntra tjónabóta stofnunarinnar vegna gerðra váttryggingasamninga er mikilvægasta reikningshaldslega mat stofnunarinnar. Við mat á skuldbindingunni þarf að taka tillit til margra þátta sem háðir eru óvissu.

(ii) Ákvörðun á gangvirði fjáreigna

Eins og fram kemur í skýringu 3.d eru verðbréf stofnunarinnar metin á gangvirði í efnahagsreikningi. Skráð gengi er til fyrir mikinn meirihluta þessara eigna. Aðferðir við mat á gangvirði óskráðra verðbréfa byggja á viðurkenndum matsaðferðum.

Mat á gangvirði tekur mið af markaðsaðstæðum og upplýsingum um viðkomandi fjáreign. Um hlutlægt mat er að ræða sem er háð óvissum þáttum, t.d. vaxtaþrósetum, flökti og mati á sjóðsflæði á matsdegi. Þess vegna er ekki hægt að meta gangvirðið með fullri vissu.

n. Innleiðing á nýjum og endurbættum stöðlum

Við gerð ársreikningsins er beitt sömu reikningsskilaaðferðum og beitt var árið 2018, að öðru leyti en því að rekstrarleigusamningar eru nú færðir samkvæmt IFRS 16 eins og fram kemur í skýringu 3.a. Alþjóða reikningsskilaráðið hefur gefið út nokkra nýja staðla og túlkanir auk þess að gera breytingar á áður útgefnum stöðlum. Eftirfarandi er umfjöllun um þá staðla, túlkanir og breytingar sem máli skipta fyrir félagið.

IFRS 9 *Fjármálagerningar* gildir frá og með árinu 2018 og leysir af hólmi núgildandi staðal IAS 39 *Fjármálagerningar: Færsla og mat* auk þess að leiða til breytinga á öðrum stöðlum, einkum IFRS 7 *Fjármálagerningar: Upplýsingagjöf*. Samkvæmt IFRS 9 mun flokkun fjáreigna og reikningshaldsleg meðhöndlun þeirra einkum ráðast af viðskiptalíkani, en eðli fjármálagerninganna skiptir einnig máli. Stjórnendur telja að staðallinn muni hafa óveruleg áhrif á reikningsskil félagsins þar sem meirihluti fjáreigna er færður á gangvirði og fellur því ekki undir nýtt virðisrýrnunarlíkan. Félagið mun nýta sér undanþágu frá innleiðingu staðalsins og innleiða hann með IFRS 17.

IFRS 17 *Váttryggingasamningar* var gefinn út árið 2017. Staðallinn mun gilda frá og með árinu 2022 ef hann verður samþykktur af Evrópusambandinu. Félagið hefur hafið vinnu við að meta áhrif staðalsins en ekki ljóst hversu mikil áhrif hann mun hafa á reikningsskil félagsins því möguleg áhrif hafa ekki verið metin til fulls.

Skýringar, frh.:

	2019	2018
4. Eigin iðgjöld		
Eigin iðgjöld greinast þannig:		
Bókfærð iðgjöld	3.306.803	3.070.454
Hluti endurtryggjenda	(477.562)	(491.521)
Breyting á iðgjaldaskuld	(46.819)	(123.801)
Eigin iðgjöld samtals	<u>2.782.421</u>	<u>2.455.132</u>
5. Fjármunatekjur		
Fjármunatekjur greinast þannig:		
Vaxtatekjur af bankainnstæðum	45.146	70.468
Aðrar vaxtatekjur	76	137
Gangvirðisbreyting verðbréfa	4.227.752	2.260.566
Gengismunur gjaldmiðla	4.038	19.674
Fjármunatekjur samtals	<u>4.277.012</u>	<u>2.350.845</u>
6. Eigin tjón		
Eigin tjón greinast þannig:		
Bókfærð tjón	18.846	48.094
Hluti endurtryggjenda	(14.619)	(19.138)
Breyting á tjónaskuld	(9.479)	(44.000)
Breyting á hluta endurtryggjenda í tjónaskuld	39.500	33.000
Eigin tjón samtals	<u>34.248</u>	<u>17.956</u>
7. Rekstrarkostnaður		
Rekstrarkostnaður greinist þannig:		
Laun og launatengd gjöld	101.237	91.944
Aðkeypt sérfræðipjónusta	34.124	26.984
Innheimtubókun váttryggingafélaga	135.245	123.008
Umsýslubókun fjársýsluaðila	86.241	77.093
Rannsóknarkostnaður vegna náttúruvár	4.775	12.450
Húsnæðiskostnaður	2.655	10.805
Breyting á niðurfærslu krafna	805	708
Tapaðar kröfur	564	111
Afskriftir rekstrarfjármuna og leigueignar	6.831	702
Annar rekstrarkostnaður	32.513	34.422
Rekstrarkostnaður samtals	<u>404.990</u>	<u>378.227</u>
8. Laun og launatengd gjöld		
Laun og launatengd gjöld greinast þannig:		
Laun	79.471	72.888
Lífeyrisiðgjöld	13.178	11.890
Tryggingagjald	6.270	5.971
Önnur launatengd gjöld	2.318	1.195
Laun og launatengd gjöld samtals	<u>101.237</u>	<u>91.944</u>
Meðalfjöldi starfsmanna á árinu umreiknaður í heilsársstörf	6	6
9. Þóknun til endurskoðanda		
Þóknun til endurskoðanda án virðisaukaskatts greinist þannig:		
Endurskoðun ársreiknings	1.994	984
Innri endurskoðun	1.680	1.773
Endurskoðunarkostnaður samtals	<u>3.674</u>	<u>2.757</u>

Skýringar, frh.:

10. Rekstrarfjármunir

Bifreið greinist þannig:	2019	2018
Heildarverð 1.1.....	7.221	7.221
Heildarverð 31.12.....	7.221	7.221
Afskrifað 1.1.....	2.076	1.375
Afskrifað á árinu	1.029	701
Afskrifað samtals 31.12.....	3.105	2.076
Bókfært verð 31.12.....	4.116	5.145

11. Leigueignir og leiguskuldir

Félagið er leigutaki að húsnæði og eftirstöðvar leigutíma voru 10 ár í ársbyrjun, með möguleika á áframhaldandi leigu í lok samningstíma.

Leigueignir greinast þannig frá upphafi til loka tímabilsins:

	Fasteignir
Leigueignir 1.1.2019	62.484
Hækkun vegna vísitölubindingar leigugreiðslna	1.537
Afskrifað á árinu	(5.802)
Leigueignir 31.12.2019	58.219

Leiguskuldir greinast þannig frá upphafi til loka tímabilsins:

Leiguskuldir 1.1.2019	62.484
Vaxtagjöld	3.427
Greiddar leiguskuldir á tímabilinu	(7.748)
Hækkun vegna vísitölubindingar leigugreiðslna	1.538
Leiguskuldir 31.12.2019	59.701

Vegna færslu leigusamninga hefur stofnunin fært í rekstrarreikning afskriftir að fjárhæð 5,8 millj.kr. og vaxtagjöld að fjárhæð 3,4 millj.kr. Beiting IFRS 16 á árinu 2019 hefur þau áhrif að hagnaður fyrir skatta er lægri um 1,0 millj.kr. en hann hefði verið ef fyrri aðferð hefði verið beitt áfram.

Eftirstöðvar leiguskulda greinast þannig í árslok 2019:

Árið 2020	7.640
Árið 2021	7.221
Árið 2022	6.826
Árið 2023	6.452
Árið 2024	6.099
Til greiðslu síðar	25.463
Leiguskuldir 31.12.2019	59.701

Skýringar, frh.:

12. Fjáreignir

a. Flokkun og gangvirði fjáreigna

Eftirfarandi tafla sýnir flokkun stofnunarinnar á fjáreignum og gangvirði þeirra. Óverulegur munur er á bókfærðu verði og gangvirði þar sem eignir bera breytilega vexti.

	Fjáreignir á gangvirði	Lán og kröfur	Bókfært alls	Gangvirði
2019				
Fjáreignir á gangvirði gegnum rekstur	45.008.525		45.008.525	45.008.525
Endurtryggingaeignir		12.000	12.000	12.000
Viðskiptakröfur og aðrar kröfur		801.314	801.314	801.314
Handbært fé		688.345	688.345	688.345
Fjáreignir samtals	45.008.525	1.501.659	46.510.184	46.510.184
2018				
Fjáreignir á gangvirði gegnum rekstur	37.659.042		37.659.042	37.659.042
Endurtryggingaeignir		22.231	22.231	22.231
Viðskiptakröfur og aðrar kröfur		661.097	661.097	661.097
Handbært fé		1.840.766	1.840.766	1.840.766
Fjáreignir samtals	37.659.042	2.524.094	40.183.136	40.183.136

b. Stigkerfi gangvirðis

Fjármálagerninga á gangverði skal flokka eftir verðmatsaðferð. Nær allar fjáreignir stofnunarinnar sem færðar eru á gangvirði falla undir stig 1 þar sem verð eru skráð á virkum markaði. Óskráð skuldabréf sem falla undir stig 3 eru 14 millj. kr. (2018: 21 millj. kr.). Sjá nánar í skýringu 13.

13. Fjáreignir á gangvirði gegnum rekstur

Fjáreignir á gangvirði gegnum rekstur greinast þannig:	2019	2018
Innlend hlutabréf	1.230.317	961.646
Erlend hlutabréf	2.041.771	1.303.902
Innlend hlutdeildarskírteini	230.131	2.907
Erlend hlutdeildarskírteini	7.529.021	7.000.027
Innlend skuldabréf	21.858.734	19.943.432
Erlend skuldabréf	12.104.956	8.426.212
Skráð verðbréf samtals	44.994.930	37.638.126
Óskráð skuldabréf	13.595	20.916
Fjáreignir á gangvirði gegnum rekstur	45.008.525	37.659.042

Óskráð skuldabréf eru endurheimtur vegna krafna í þrotabú viðskiptabankanna sem urðu gjaldþrota haustið 2008. Bréfin eru í evrum og pundum.

Skýringar, frh.:

14. Endurtryggingaeygnir

Endurtryggingaeygnir greinast þannig:	2019	2018
Hluti endurtryggjenda í tjónaskuld	0	39.500
Kröfur á endurtryggjendur.....	12.000	22.231
Endurtryggingaeygnir samtals.....	12.000	61.731

15. Gjaldþol

NTÍ er undanþegin nýjum gjaldþolskröfum (Solvency II) í samræmi við 3. gr. laga um váttryggingastarfsemi nr. 100/2016. NTÍ vinnur eigið mat á gjaldþoli og gerir grein fyrir því í árlegri áhættuskýrslu NTÍ.

16. Váttryggingaskuld

Váttryggingaskuld (heild):	2019	2018
Tjónaskuld	30.021	39.500
Iðgjaldaskuld	1.062.192	1.015.372
Váttryggingaskuld samtals	1.092.213	1.054.872
 Hlutdeild endurtryggjenda:		
Tjónaskuld	0	39.500
Hlutdeild endurtryggjenda samtals	0	39.500
 Váttryggingaskuld í eigin hlut:		
Tjónaskuld	30.021	0
Iðgjaldaskuld	1.062.192	1.015.372
Váttryggingaskuld í eigin hlut samtals	1.092.213	1.015.372

Tjónaskuld er ætlað að gefa til kynna fjárhagslega skuldbindingu sem hvílir á stofnuninni vegna ógreiddra tjóna í heild sinni, það er tilkynnta tjóna og orðinna en ótilkynnta tjóna í árslok.

Tjónaskuld vegna tilkynnta tjóna er áætlun fyrir þeim tjónum sem tilkynnt hafa verið til stofnunarinnar að frádregnu því sem þegar hefur verið greitt vegna þessara tjóna. Gert er mat fyrir hvert tjón miðað við þá vitneskju sem fyrir hendi er um tjónsatvik þegar tjón er tilkynnt og eru breytingar gerðar þegar nýjar upplýsingar berast um einstök tjón. Reglulega fer fram endurskoðun á tjónaáætlunum.

Ótilkynnt tjón er áætlun fyrir orðnum en ótilkynntum tjónum og viðbótarkostnaði vegna tjóna sem ekki eru að fullu komin fram. Í frumtryggingum byggist matið á tjónareynslu og framkomnum áður ótilkynntum tjónum á undanliðnum árum.

Iðgjaldaskuld í efnahagsreikningi er sá hluti iðgjalda vegna tekinnar váttryggingaáhættu sem tilheyrir næsta reikningsári.

17. Skuldbinding vegna fjármagnstekjuskatts

Skuldbinding greinist þannig:	2019	2018
Skuldbinding í ársbyrjun.....	713.212	475.778
Fjármagnstekjuskattur ársins	940.943	517.271
Greiddur fjármagnstekjuskattur.....	(349.720)	(279.837)
Skuldbinding í árslok.....	1.304.435	713.212

Áhættustýring

18. Yfirlit

Eftirfarandi áhættur fylgja fjármálagerningum stofnunarinnar:

- váttryggingaáhætta
- endurtryggingaáhætta
- mótaðilaáhætta
- lausafjáraáhætta
- markaðsáhætta
- gjaldeyrisáhætta
- rekstraráhætta

Skýringar 19 - 25 veita upplýsingar um framangreindar áhættur, markmið, stefnu og aðferðir stofnunarinnar við að meta og draga úr áhættunum, auk upplýsinga um eiginfjárstýringu áhættustýringar og rekstraráhættu.

Markmið stofnunarinnar með áhættustýringu er að greina þá áhættu sem hún býr við, setja viðmið um áhættutöku og hafa eftirlit með henni. Áhættustefna stofnunarinnar og aðferðir eru yfirfarnar reglulega til að greina breytingar á markaði og starfsemi stofnunarinnar. Áhættuskýrsla er unnin ár hvert þar sem fylgni við hverja og eina viðmiðunarkröfu í áhættustýringarstefnu er metin og gerð grein fyrir henni. Með virkri þátttöku starfsmanna í áhættustýringu, er viðhaft agað eftirlit þar sem allir starfsmenn eru meðvitaðir um hlutverk sitt og skyldur.

Til að dreifa áhættu af eignastýringu eru fjórir eignastýrendur sem annast framkvæmd hennar. Frávik frá ákvarðaðri dreifingu eigna og samsetning eignasafnsins eru vöktuð af starfsmönnum stofnunarinnar.

19. Váttryggingaáhætta

Áhættan sem felst í hverjum váttryggingasamningi samanstendur af áhættu á að váttryggður atburður eigi sér stað og óvissu um endanlega tjónsfjárhæð.

Fyrir váttryggingasamninga þar sem líkindareikningi er beitt við verðmat og ráðstöfun stendur stofnunin frammi fyrir þeirri megináhættu að tjónsfjárhæðir verði að meðaltali hærra en áætlað var, alvarleiki þeirra eða tíðni verði meiri eða stórtjón fleiri en ráð var fyrir gert. Váttryggðir atburðir eru ófyrirséðir og rauntíðni og endanlegar fjárhæðir tjóna geta verið frábrugðnar áætlunum sem reiknaðar eru á grundvelli tölfræðilegra aðferða.

Stofnunin stendur frammi fyrir fjárhagslegri áhættu vegna fjáreigna sinna, endurtryggingaeigna og váttryggingaskuldar. Þegar horft er til framtíðar, liggur megin fjárhagsleg áhætta stofnunarinnar í því að fjáreignir nægi ekki fyrir skuldbindingum vegna váttryggingasamninga hennar.

Eignastýringaráhætta

Stofnunin jafnar váttryggingaskuld sína með safni verðbréfa og fjárfestingaeigna sem háðar eru markaðsáhættu.

Stofnunin heldur stórum hluta eigna sinna í ríkistryggðum skuldabréfum, innlendum sem erlendum til að takmarka markaðs- og mótaðilaáhættu.

Skuldabréf og hlutdeildarskírteini færð á gangvirði gegnum rekstarreikning:	2019	2018
Verðbréf skráð í Kauphöll Íslands	23.089.051	20.905.078
Önnur skráð verðbréf	21.905.879	16.733.048
Óskráð verðbréf	13.595	20.916
	<u>45.008.525</u>	<u>37.659.042</u>
Kröfur	813.314	683.328
Handbært fé	688.345	1.840.766
Samtals	<u>46.510.184</u>	<u>40.183.136</u>
Váttryggingasamningar í eigin hlut	<u>1.092.213</u>	<u>1.015.372</u>

Váttryggingasamningar eru ekki næmir fyrir markaðsvöxtum, þar sem þeir eru ekki núvirtir og bera ekki samningsbundna vexti.

19. Vátryggingaáhætta frh.:

Eignastýringaráhætta, frh.

Næmigreining fyrir verðáhættu sýnir hvernig breytingar á gangvirði verðbréfa sveiflast vegna breytinga á markaðsverði, hvort sem verðbreytingarnar eru vegna einstakra fjárfestinga, útgefanda verðbréfa eða allra þátta sem hafa áhrif á fjármálagerninga sem viðskipti eru með á markaði.

Vegna þess að meirihluti fjáreigna stofnunarinnar er bókfærður á gangvirði, munu allar breytingar á aðstæðum á markaði hafa áhrif á fjárfestingatekjur stofnunarinnar.

Stjórnendur stofnunarinnar fylgjast stöðugt með sveiflum á markaði sem gerir stofnuninni kleift að bregðast skjótt við öllum breytingum.

Hækkun vaxta um 100 punkta myndi leiða til lækkunar á verðmæti verðbréfasafns stofnunarinnar um 2.416 millj. kr. í árslok 2019 (breytingin hefði numið um 1.874 millj. kr. í árslok 2018).

Í þessum útreikningum er um að ræða línulega nálgun þar sem vaxtanæmin er reiknuð miðað við meðallíftíma. Ávöxtunarkrafan hefur hins vegar áhrif á líftíma eigna þannig að til að framkvæma nákvæma útreikninga þarf að hafa upplýsingar um allt sjóðstreymi safnsins. Með þessari nálgun verða t.d. áhrif kröfubreytinga samhverf, þ.e. 1% hækkun ávöxtunarkröfu hefur sömu áhrif og 1% lækkun ávöxtunarkröfu en það gildir hins vegar ekki í reynd.

Áhætta NTÍ vegna vaxtanæmi kann að vera minni en útreikningar eignasafnsins gefa til kynna. Sé tekið mið af því að eignasafnið er til að mæta greiðslum vegna mögulegra tjóna í framtíð má líta svo á að núvirði ófallinna framtíðarskuldbindinga sé jafnframt næmt fyrir vaxtabreytingum. Því kann vaxtanæmin að jafnast út á eigna- og skuldbindingahlið sjóðsins.

20. Endurtryggingaráhætta

Endurtryggingaáhætta getur m.a. falist í því að greiðslufall verði hjá endurtryggjendum. Oft á tíðum tekur langan tíma að gera upp tjónsatburð. Á þeim tíma getur fjárhagsleg staða endurtryggjanda breyst á þann hátt að hann verði ófær um að standa við skuldbindingar sínar. Í áhættustýringarstefnu NTÍ kemur fram að endurtryggjendur skuli hafa mat á fjárhagsstyrk frá alþjóðlegu matsfyrirtæki og mörk eru sett um hve mikla áhættu stofnunin tryggir hjá hverjum endurtryggjanda.

Lánshæfi er birt, bæði fyrir samning nr. 1 og nr. 2, auk þess sem upplýsingar um vegið lánshæfismat kemur fram. Í vegnu lánshæfismati er tekið hæsta lánshæfismat óháðs matsfyrirtækis og metin hlutdeild hvers endurtryggjanda í samningnum til að fá áhættustuðul samningsins.

Hér á eftir er gerð grein fyrir hlutfallslegri skiptingu endurtryggjenda eftir mati þeirra fyrir árið 2019 og vegna ársins 2020:

	2020	2019	2020	2019
	Samningur 1	Samningur 1	Samningur 2	Samningur 2
AA-	50,5%	50,0%	50,5%	50,0%
A+	16,3%	16,8%	16,3%	16,8%
A	3,2%	3,2%	3,2%	3,2%
A-	28,5%	28,5%	28,5%	28,5%
Ekki með lánshæfismat	1,5%	1,5%	1,5%	1,5%
Samtals	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
A eða betra mat	70,0%	70,0%	70,0%	70,0%
Vegið lánshæfismat	72,2%	78,5%	72,2%	78,5%

Skýringar, frh.:

21. Mótaðilaáhætta

Mótaðilaáhætta er hættan á fjárhagslegu tapi ef viðskiptamaður eða mótaðili í fjármálagerningi getur ekki staðið við umsamdar skuldbindingar sínar og ef tryggingar hrökkva ekki fyrir eftirstöðvum kröfunnar. Bókfært verð fjáreigna stofnunarinnar jafngildir mesta mögulega tapi vegna útlánaáhhættu.

Hámarks mótaðilaáhætta á uppgjörssdegi greinist þannig:	2019	2018
Verðbréf	33.977.285	28.390.560
Kröfur	813.314	683.328
Handbært fé	688.345	1.840.766
Samtals	35.478.944	30.914.654

22. Lausafjáraáhætta

Lausafjáraáhætta er hættan á því að stofnunin geti ekki staðið við skuldbindingar sínar þegar þær gjaldfalla. Stofnunin þarf alltaf að hafa nægjanlegt laust fé til að geta mætt ófyrirséðum breytingum í fjármögnun eða markaðsbresti. Fjármálafyrirtæki sjá um fjárfestingar stofnunarinnar og er hægt að innleysa þær með skömmum fyrirvara ef til verulegra náttúruhamfara kæmi.

23. Markaðsáhhætta

Markaðsáhhætta er hættan á því að breytingar á markaðsverði erlendra gjaldmiðla, vaxta og hlutabréfa hafi áhrif á afkomu stofnunarinnar og virði fjárfestinga hennar í fjármálagerningum. Markmið með stýringu markaðsáhhættu er að stýra og takmarka áhhættu við skilgreind mörk, jafnframt því sem ábati er hámarkaður.

Stefna stofnunarinnar við stýringu markaðsáhhættu ræðst af fjárfestingarmarkmiðum hennar. Fylgst er með breytingum á markaði í samræmi við stefnu og starfsreglur. Stjórn stofnunarinnar fylgist með og greinir heildarmarkaðsáhhættu stofnunarinnar á mánaðarfresti eða oftár ef þurfa þykir.

24. Gjalddeyrissáhhætta

Stofnunin fjárfestir í fjármálagerningum og gerir samninga í öðrum gjaldmiðlum en starfsrækslugjaldmiðli sínum. Þess vegna stendur stofnunin frammi fyrir hættunni á því að gengi starfsrækslugjaldmiðils hennar miðað við aðra gjaldmiðla breytist á þann hátt að það hafi óhagstæð áhrif á virði þess hluta eigna og skulda stofnunarinnar sem eru í öðrum gjaldmiðlum en íslenskum krónum.

Sundurliðun eigna og skulda eftir erlendum myntum:

2019	USD	EUR	GBP	Annað	Samtals
Eignir:					
Handbært fé	17.361	3.497	32.132	8.864	61.854
Verðbréf	12.644.531	6.888.851	1.312.538	843.423	21.689.343
Gengisáhhætta í efnahagsreikningi	12.661.892	6.892.348	1.344.670	852.287	21.751.197
2018					
Eignir:					
Handbært fé	299.060	234.252	7.802	98.941	640.055
Verðbréf	10.602.850	4.009.481	869.390	1.269.333	16.751.054
Gengisáhhætta í efnahagsreikningi	10.901.910	4.243.733	877.192	1.368.274	17.391.109

Við skiptingu verðbréfa í gjaldmiðla í töflunni er miðað við gjaldmiðlaskiptingu eigna sem eru í eigu verðbréfasjóða sem NTÍ hefur fjárfest í, en ekki uppgjörsmýntir sjóðanna.

Hefði gengi erlendra gjaldmiðla verið 1% hærra miðað við stöðuna í árslok hefði hagnaður stofnunarinnar orðið 170 millj. kr. hærrí (2018: 136 millj. kr.) og eigið fé hefði hækkað um sömu fjárhæð. Lækkun erlendra gjaldmiðla hefði haft sömu áhrif til lækkunar á hagnaði og eigin fé.

Skýringar, frh.:

25. Rekstraráhætta

Stofnunin býr við rekstraráhættu vegna mögulegs beins eða óbeins taps í tengslum við mismunandi þætti er varða t.d. starfsfólk, tækni og skipulag, og einnig í tengslum við utanaðkomandi þætti aðra en láns-, markaðs-, eða lausafjánhættu, s.s. lög og reglur og viðurkennda staðla um háttsemi fyrirtækja.

Markmið stofnunarinnar er að verja stofnunina gegn rekstraráhættu til að koma í veg fyrir fjárhagslegt tjón og að orðstír stofnunarinnar verði fyrir skaða.

Til að draga úr rekstraráhættu gerir stofnunin meðal annars kröfur um að verkefni og skyldur séu aðskildar á viðeigandi hátt, um reglulegar afstemmingar á færslum og eftirlit með þeim, að farið sé að lögum og reglum, að gert sé reglulegt mat á rekstraráhættuþáttum, þjálfun og faglega uppbyggingu.

26. Tengdir aðilar

Skilgreining tengdra aðila

Tengdir aðilar stofnunarinnar eru stjórn, framkvæmdastjóri og aðilar þeim tengdir. Félög í eigu stjórnarmanna eru einnig skilgreind sem tengdir aðilar.

Engin viðskipti voru við tengda aðila á árunum 2019 og 2018.

Laun og hlunnindi framkvæmdastjóra og stjórnar greinast þannig:

	2019	2018
Hulda Ragnheiður Árnadóttir, framkvæmdastjóri	24.182	22.559
Sigurður Kári Kristjánsson stjórnarformaður	3.300	2.797
Jóna Björk Guðnadóttir, stjórnarmaður (varamaður 2018)	1.167	117
Lína Björg Tryggvadóttir stjórnarmaður	1.717	1.515
Ragnar Þorgeirsson, stjórnarmaður og í endurskoðunarnefnd	2.475	2.097
Steinar Harðarson, stjórnarmaður (varamaður 2018)	917	174
Adolf Guðmundsson, stjórnarmaður til 2019	699	1.398
Vigdís Halldórsdóttir, stjórnarmaður til 2019	350	1.398
Sigurður Þórðarson, formaður endurskoðunarnefndar	1.517	1.398
Steinunn Guðjónsdóttir, endurskoðunarnefnd	758	699
Varastjórnarmenn	758	612

27. Kennitölur

Helstu kennitölur stofnunarinnar eru eftirfarandi:

Eigið tjónshlutfall	1,2%	0,7%
Kostnaðarhlutfall	14,6%	15,4%
Samsett hlutfall (tjón+kostnaður)	15,8%	16,1%
Eiginfjárhlfall	94,6%	95,5%

28. Atburðir eftir reikningsskiladag

Mjög óvenjulegar aðstæður hafa nú skapast vegna Kórónuveirunnar Covid-19. Nokkur óvissa er um hvaða áhrif þessi staða mun hafa á stofnunina til skemmri tíma lítið en ekki er ástæða til að ætla að áhrifin verði mikil til lengri tíma. Líklegt er talið að Covid-19 muni hafa óveruleg áhrif á eignasafn NTÍ þar sem hækkar í sumum eignaflokkum vega að öllum líkindum upp á móti líklegu tapi í öðrum eignaflokkum. Það er mat stjórnenda að meiri áhrif muni verða á getu NTÍ til að sinna hlutverki sínu við að leggja mat á tjón af völdum tjónsatburða sem kunna að eiga sér stað á meðan þetta ástand varir. Telja má víst að verulegar tafir yrðu á afgreiðslu tjónamála sem upp kunna að koma á meðan sóttvarnarástand ríkir í landinu. Ef til atburðar kemur á næstunni mun verða gripið til forgangsröðunar þannig að fyrst og fremst yrði brúðist við ef tjón hefðu áhrif á öryggi og hollstuhætti íbúa. Það er mat stjórnenda NTÍ að ekki sé vafi um rekstarhæfi stofnunarinnar vegna Covid-19.